

UCHWAŁA Nr / /2025
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu

Na podstawie art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 566), Sejmik Województwa Opolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Sejmik Województwa Opolskiego, po rozpatrzeniu skargi na działalność Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznaje skargę za nieuzasadnioną.

§ 2

Stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, o którym mowa w §1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Opolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do projektu uchwały Nr / /2025
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 2025 r.

Stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w sprawie wyników postępowania wyjaśniającego w sprawie zbadania skargi na Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu.

Skarga w przedmiotowej sprawie wpłynęła do Sejmiku Województwa Opolskiego przekazana zgodnie z właściwością przez Zarząd Województwa Opolskiego pismem znak: DEP-SSP.1511.1.2025.ED w dniu 17 stycznia 2025 r. Ponadto w dniu 9 lutego 2025 r. skarżący złożył uzupełnienie do skargi.

Zgodnie z art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 566) skarga wraz z uzupełnieniem została skierowana do Przewodniczącej Komisji Skarg, Wniosków i Petycji przez Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego, w celu zbadania jej zasadności i przedstawienia wyników postępowania wyjaśniającego Sejmikowi. Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji zwróciła się jednocześnie do Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu o ustosunkowanie się do zarzutów zawartych w skardze. Komisja badała przedmiotową skargę na dwóch posiedzeniach, które odbyły się w dniu 6 lutego 2025 r. oraz 6 marca 2025 r.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniach w dniach 6 lutego 2025 r. oraz 6 marca 2025 r.: po przeprowadzonej analizie:

- a) wniosku skarżącego o umorzenie postępowania egzekucyjnego jego zobowiązań finansowych wobec Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) w całości wraz ze zwrotem wszystkich wyegzekwowanych kwot z odsetkami,
- b) zarzutu wobec pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu polegającym na zaniedbaniu wynikającym z nienależytego wykonywania zadań, wynikiem czego jest naruszenie praworządności oraz praw materialnych i osobistych skarżącego,
- c) zarzutu wybiórczego odniesienia się przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu do kwestii zarejestrowanego samodzielnego oddziału Spółki skarżącego w Niemczech,
- d) właściwych w sprawie przepisów prawa tj.:

- dyrektywa 2002/74/WE Parlamentu Europejskiego i Rady 23 września 2002 r. zmieniająca dyrektywę Rady 80/987/EWG w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich

dotyczących ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz. Urz. UE. L. 2002. 270. 10 z dnia 8 października 2002 r.),

- dyrektywa 2008/94/WE Parlamentu Europejskiego i Rady 22 października 2008 r. w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz. Urz. UE. L. 2008. 283. 36 z dnia 28 października 2008 r.),

- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.),

- ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 807 ze zm.),

- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.),

- ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1087 ze zm.),

oraz po zapoznaniu się ze:

e) stanowiskiem Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu przekazanym przy piśmie o sygn.: NO.0431.3.2025.NJ z dnia 30 stycznia 2025 r.,

f) wysłuchaniu wyjaśnień w przedmiotowym zakresie Z-cy Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu podczas posiedzeń Komisji, ustaliła, co następuje.

Odnosząc się do powyższego Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ustaliła, iż dziesięciu byłym pracownikom Edra Spółka Z o.o., której prezesem był skarżący, ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) zostały wypłacone świadczenia pracownicze ze względu na ich niezaspokojenie przez pracodawcę, na podstawie złożonych przez nich wniosków, spełniających warunki formalne wynikające z przepisów ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Wypłacone świadczenia dotyczyły wynagrodzeń pracowniczych, które FGŚP zastępczo pokrył względem Spółki Edra za okres pracy od grudnia 2001 r. do kwietnia 2002 r. Każdy wnioskodawca do wniosku dołączył wyrok Sądu Pracy zasądzający od Spółki Edra jego niezaspokojone świadczenia, bezskuteczne postanowienie o prowadzeniu postępowania egzekucyjnego oraz dokumenty świadczące o zatrudnieniu w Spółce Edra. Aby zaspokoić świadczenia ze środków FGŚP, muszą zostać spełnione dwa warunki: warunek dotyczący niewypłacalności pracodawcy oraz warunek dotyczący okresu pomiędzy datą ustania stosunku pracy a datą niewypłacalności pracodawcy. Oba warunki zostały spełnione.

Podstawą niewypłacalności było otwarcie postępowania likwidacyjnego z dniem 14 maja 2002 r. W związku z tym, że roszczenia pracownicze wobec Spółki Edra na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy cyt. *„Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy albo innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy, w szczególności likwidatora albo członka zarządu, albo roszczenia do masy upadłościowej, o zwrot wypłaconych świadczeń”* z mocy prawa przeszło na Fundusz. Wobec czego wystąpiono z powództwem przeciwko Spółce Edra o zwrot wypłaconych pracownikom świadczeń. Uzyskano trzy nakazy zapłaty: z dnia 20 września 2006 r., 9 marca 2007 r. i 20 września 2007 r. w postępowaniu upominawczym na podstawie których prowadzone było postępowanie egzekucyjne przeciwko Edra Spółka Z o.o. w likwidacji. W związku z tym, że prowadzone postępowanie egzekucyjne przeciwko spółce było bezskuteczne, wystąpiono na drogę sądową przeciwko Likwidatorowi Spółki Edra – skarżącemu, na podstawie art. 299 Kodeksu Spółek handlowych. Należności o które wnosił FGŚP zostały zasądzone nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 kwietnia 2010 r. W prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym FGŚP złożył dwa wnioski o wszczęcie egzekucji sądowej z dnia 6 lipca 2010 r. oraz 6 marca 2013 r., w obu przypadkach umorzono postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu. Egzekucja okazała się dopiero skuteczna w wyniku wniosku o wszczęcie egzekucji sądowej z dnia 27 października 2017 r.

W dniu 7 stycznia 2025 r. skarżący wniósł skargę do Marszałka Województwa Opolskiego na działalność WUP, któremu zarzuca brak zastosowania przepisów ustawy nowelizującej Kodeks spółek handlowych, gdzie jedną z najistotniejszych zmian było wprowadzenie tzw. „zasady biznesowej oceny sytuacji”. Kolejny zarzut wysunięty wobec WUP był taki, iż ten nie był uprawniony w świetle przepisów prawa wspólnotowego tj.: Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/74/WE oraz 2008/94/WE i ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, do przyjmowania wniosków byłych pracowników Spółki Edra. Zdaniem skarżącego WUP powinien był im wskazać instytucję właściwą do wypłaty ich należności z tytułu niewypłacalności pracodawcy czyli właściwy Urząd Pracy w Niemczech. Ponadto, zdaniem skarżącego, WUP na żadnym etapie

prorowadzonego postępowania, nie odniósł się do kwestii zarejestrowanego w Niemczech samodzielnego oddziału Spółki.

Odnosząc się do powyższego, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie podziela zarzutu skarżącego, jakoby FGŚP wypłacając świadczenia pracownicze byłym pracownikom Spółki Edra naruszył przepisy Dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/74/WE oraz 2008/94/WE. Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia ww. dyrektyw w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy. Wskazane powyżej przepisy weszły w życie z dniem 1 października 2006 r., zatem w przedmiotowej sprawie nie mają zastosowania. Okres za który byłym pracownikom Spółki Edra wypłacono świadczenia trwał od grudnia 2001 r. do kwietnia 2002 r., a ich wypłata została słusznie dokonana na podstawie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Zgodnie z przekazanymi przez Dyrektora WUP informacjami, skarżącemu były przekazywane informacje, na jakiej podstawie świadczenia zostały wypłacone byłym pracownikom Spółki Edra. Przedstawiono również możliwości jakie przewiduje ustawa o ochronie roszczeń pracowniczych w sprawie odstąpienia od dochodzenia, umorzenia czy rozłożenia na raty. Jeżeli chodzi o zarzut dotyczący braku zastosowania „zasady biznesowej oceny sytuacji” to należy wskazać, iż reguła osądu biznesowego wywodząca się z doktryny i orzecznictwa prawa spółek, polega na tym, że sądy przyznają pierwszeństwo biznesowej ocenie sytuacji członkom organów spółek, którzy odpowiadają za główną działalność operacyjną i decyzyjną w spółce. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych występując z powództwem przeciwko skarżącemu na podstawie art. 299 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, jako wierzyciel zobowiązany był przedstawić zasadniczo dwie przesłanki odpowiedzialności członka zarządu spółki z.o.o., lub likwidatora za powstały dług: istnienie niezaspokojonego zobowiązania spółki oraz fakt, że egzekucja prowadzona przeciwko spółce okazała się bezskuteczna. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych takie przesłanki przedstawił w pozwie z dnia 3 marca 2009 r. czyli: trzy nakazy zapłaty w postępowaniu upominawczym wystawione na Spółkę Edra oraz postanowienia dotyczące postępowań egzekucyjnych prowadzonych na podstawie ww. nakazów zapłaty. Wszystkie postępowania były bezskuteczne. To po stronie skarżącego należało przedstawienie dokumentów, które uwolniłyby go od odpowiedzialności za zobowiązania.

Skarżący prawdopodobnie ich nie przedstawił, w związku z tym Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym na rzecz FGŚP. Z uwagi na to, że skarżący nie odwołał się od nakazu zapłaty, Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu w dniu 21 czerwca 2010 r. nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 kwietnia 2010 r. Na podstawie ww. nakazu, prowadzone były dwa postępowania egzekucyjne, które zostały umorzone z powodu bezskuteczności. Obecnie prowadzone jest postępowanie na podstawie wniosku o wszczęcie egzekucji sądowej z dnia 27 października 2017 r., które okazało się skuteczne.

Odnosząc się do przytoczonego w treści skargi Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 kwietnia 2023 r., Komisja Skarg, Wniosków i Petycji analizując niniejszy wyrok, stwierdza, że Trybunał Konstytucyjny uznał za konstytucyjne przepisy z art. 299 § 1 i § 2 Kodeksu spółek handlowych, nie eliminując ich z obrotu prawnego, zatem nie ma przeszkód prawnych, aby kontynuować prowadzone przeciwko skarżącemu postępowanie egzekucyjne. Treść wskazanego powyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego wskazuje wprost, iż utrata mocy art. 299 § 1 Kodeksu spółek handlowych nastąpiła jedynie w zakresie odnoszącym się do sytuacji, w której orzeczenie zapadło w postępowaniu wszczętym po dacie utraty przez pozwanego w trybie art. 299 § 1 Kodeksu spółek handlowych – statusu członka zarządu spółki. Należy podkreślić, iż w chwili uruchomienia procedury o wydanie nakazu zapłaty tj. w dniu 3 marca 2009 r. przed Sądem Rejonowym w Opolu, skarżący był wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego jako Likwidator Spółki Edra (data wykreślenia 17 października 2022 r.), a wcześniej jako Prezes Zarządu (data wykreślenia 7 marca 2019 r.). Zatem wierzyciel tj. FGŚP mógł zasadnie żądać ustanowienia na drodze sądowej na podstawie art. 299 Kodeksu spółek handlowych, osobistej i subsydiarnej odpowiedzialności cywilnej za bezskuteczne egzekwowanie od zadłużonej osoby prawnej kwoty pieniężnej stanowiącej zastępczą wypłatę świadczeń pracowniczych, co do których byli pracownicy Spółki Edra przedstawili prawomocne wyroki Sądu Pracy. Warto dodać, iż zgodnie z art. 365 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, prawomocne orzeczenie wiąże nie tylko strony i sąd wydający, lecz i inne sądy oraz organy państwowe i organy administracji publicznej. Prawomocne orzeczenie sądowe wiąże także Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu. Moc wiążąca prawomocnego orzeczenia sądowego jest powodowana również przez fakt uprzednich względem nakazu zapłaty z dnia 28 kwietnia 2010 r. – wyroków Sądu Pracy wydawanych z powództwa byłych pracowników Spółki Edra przeciwko tej Spółce.

Przedmiotowych orzeczeń Sądu Pracy skarżący nie zaskarżył, stąd FGŚP był zobligowany do prowadzenia przeciwko Spółce Edra postępowania regresowego o zastępczą wypłatę świadczeń pracowniczych na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Odnosząc się do zarzutu wybiórczego ustosunkowania się przez WUP do kwestii zarejestrowanego samodzielnego oddziału Spółki Edra w Niemczech, to Komisja przyjmuje wyjaśnienia Z-cy Dyrektora WUP, iż Spółka Edra była zarejestrowana w Polsce, a wszelkie składki na ubezpieczenia oraz podatki były płacone w Polsce. Pracownicy Spółki również byli zatrudnieni w Polsce, a do pracy w Niemczech byli delegowani. W Krajowym Rejestrze Sądowym nie zostało odnotowane, iż Spółka Edra posiadała zarejestrowany oddział w Niemczech. Powyższe zostało potwierdzone przez Sąd Pracy, który wydał wyrok zasądający od Spółki Edra niezaspokojone świadczenia pracownicze wobec byłych pracowników Spółki.

Reasumując, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji podziela stanowisko Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu, zgodnie z którym jednostka ta, nie ma podstaw prawnych i uzasadnienia do umorzenia postępowania egzekucyjnego, prowadzonego na wniosek Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu przeciwko skarżącemu. Wypłacone środki na rzecz zaspokojenia należności pracowniczych, są środkami publicznymi, zatem Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, realizując zadania Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, musi dochować wszelkiej staranności w ich dochodzeniu. Jednocześnie Komisja Skarg, Wniosków i Petycji pragnie wskazać skarżącemu o przysługujących mu możliwościach prawnych do wzruszenia prawomocnych orzeczeń sądowych. Na podstawie art. 840 Kodeksu postępowania cywilnego, może wystąpić z powództwem o pozbawienie wykonalności lub ograniczenie tytułu wykonawczego. Ponadto w przypadku pogorszenia się jego sytuacji finansowej skarżącego, może zgodnie z art. 3 ust. 3-11 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, wnioskować do Dysponenta Funduszu o możliwość określenia warunków zwrotu wypłaconych świadczeń, a także odstąpienia w całości lub w części od dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń, jeżeli ich zwrot jest niemożliwy ze względu m. in. na stan majątkowy i sytuację rodzinną (pozbawienie możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych) lub umorzenie zobowiązań wobec Funduszu.

W związku z powyższym Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się z całością przedłożonej dokumentacji postanowiła o wystąpieniu z wnioskiem do Sejmiku Województwa Opolskiego o uznanie złożonej skargi jako nieuzasadnionej.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 566) sejmik województwa rozpatruje skargi na działania wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

Sejmik Województwa Opolskiego podejmuje uchwałę w przedmiotowej sprawie po zapoznaniu się ze skargą zainteresowanego, która wpłynęła do Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 7 stycznia 2025 r. wraz z jej uzupełnieniem z dnia 9 lutego 2025 r. oraz ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Opolskiego, sporządzonym zgodnie art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 r.

W przypadku przyjęcia przez Sejmik Województwa Opolskiego w całości ustaleń Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, stanowisko Komisji będące załącznikiem do niniejszej uchwały staje się jednocześnie uzasadnieniem treści tej uchwały.